

Identifying the investment opportunities of the private sector in sports in Alborz province

Elham Saeedi*^۱, Esfandiyar Mousavi^۲

Received: 05/08/2023

Accepted: 14/12/2023

صفحات: ۱۳۹-۱۱۹

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۵/۱۴

پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۹/۲۳

Abstract

Sport is currently one of the most attractive markets in the field of investment. Iran's sports sector in general and Alborz province in particular are supported by government resources, and these government resources are dependent on various crises in the country such as currency market fluctuations and other unpredictable crises such as the corona virus. Therefore it is more important to pay attention to the issue of investing in sports in Alborz province for the development of the health sector, championship sports and professional sports of this province. With this description, this research was conducted with the aim of identifying the investment opportunities of the private sector in sports in Alborz province. The reason for choosing the topic of investing in sports is that, as Andreff & Andreff (2009) pointed out, investing in sports has been neglected. Also, only two foreign researches (Farouk, 2016) and two domestic researches (Jaffrey & Hemtinejad, 2021) were found in identifying private sector investment opportunities in sports. But none of them have focused on identifying investment opportunities in Iran's sports in general and Alborz province in particular. The present research method was qualitative in terms of practical results, exploratory purpose and in terms of the type of data. In this research, the statistical population of the current research is the previous and current heads of the General Directorate of Sports and Youth in Alborz province during the last five years, the previous and current deputy heads of the General Directorate of Sports and Youth in Alborz province during the last five years, the previous and current heads of sports departments and the youth of the cities of Alborz province during the last five years, sports management professors of Alborz province who are aware of the issue of investing in sports, Knowledge-based sports companies, start-ups and sports equipment manufacturing companies in Alborz province. In order to collect information in this research, first, the investment opportunities of the private sector in sports in Alborz province were collected. Due to the lack of information in this area, semi-structured interviews were used.

The interview time varied from 30 minutes to one hour and 45 minutes. In the interview process, the questions were asked in an order in which they have a logical system. Also, in the process of the interviews, considering that the interviewees did not allow the audio recording of the interview, the researcher used the method of note-taking and noted down and recorded the concepts and themes of the interviewees. The data analysis method in this part was based on thematic analysis method. Also, a PhD in sports management was requested to participate in the research as a research associate (coder) and help in reviewing the codings. At the end of this stage, after the necessary corrections, questionnaire items were prepared to use fuzzy Delphi to agree on the number of items.

1. PhD of sport management, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

2. PhD of sport management, University of Tehran, Tehran, Iran.

*Email Corresponding Author: saeedie20@yahoo.com

The descriptive findings of the research show that 5.6% of the people in the research sample are women and 94.4% are men. 5.6% of the statistical sample is in the age group of 30 years and under, 22.2% in the age group of 31 to 40 years, 55.5% in the age group of 41 to 50 years, and 16.7% in the age group of 51 years and older. 5.6% of participants' educational qualifications were diploma and sub-diploma, 16.7% bachelor's degree and 77.7% master's degree and above. The findings of the present research identify and rank seven opportunities for sports goods manufacturing companies, sports medicine, sports knowledge-based companies, sports start-ups, sports supplement manufacturing companies, sports venues and sports tourism. It led to investment in sports in Alborz province. These findings are consistency with the results of Farouk (2019), Noble (2019), Khatat Nejad (2016), Farouk (2019), Jæger (2019), Martín-González et al (2021), Campbell (2011), Mayol (2012), Alonso & Fernandez-Garcia (2020), Deloitte (2017), Ratten & Thompson (2020) and Lakshmi & Narisetti (2020) .

Based on the result, the highest average rank is related to the component of sports goods manufacturing companies and the lowest rank is related to the component of sports tourism. Considering the large area of Alborz province and its proximity to the capital and the high demand for the export of sports equipment to the whole country and abroad, it has led to the greatest desire to invest in sports goods manufacturing companies. While the dispersion and insufficient financial efficiency of sports tourism in Alborz province has led to the least willingness to invest in this sector. The findings of the present research identify and rank seven opportunities for companies producing sports goods, sports medicine, knowledge-based sports companies, sports start-ups, companies producing sports supplements, sports venues and sports tourism. It led to investment in sports in Alborz province. These findings are in agreement with the results of Nobel (2019) in the component of sports facilities; with the results of Martin Gonzalez, Surratt and Luke Gill (2021) in the sports tourism component; with the results of Campbell (2011) in the component of sports goods manufacturing companies; with the results of Alonso and Fernandez-Garcia (2020) in the component of sports supplement manufacturing companies; It is consistent with the results of Rotten and Thompson (2020) in the sports start-up component and with the results of Lakshmi and Naristi (2020) in sports medicine. On the other hand, it is inconsistent with some of the results of Farogh (2019) that there are other investment opportunities such as sports events, sports marketing, launching sports channels, sports financial support in the field of sports. In the end, by identifying seven factors and 71 indicators for the investment opportunities of the private sector in the sports of Alborz province, it can be said that there are various opportunities for investing in the sports of Alborz province, and attention can be paid to each of them for revenue from sports investors.

Keywords: Sport Start-Ups, Sports Economics, Sport markets, Revenue.

شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز

الهام سعیدی^{۱*}، اسفندیار موسوی^۲

چکیده

ورزش در حال حاضر یکی از جذاب‌ترین بازارها در حوزه سرمایه‌گذاری است. از همین رو، بخش ورزش ایران به طور کلی و استان البرز نیاز مبرمی به شناخت منابع سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای رهایی از وابستگی به منابع دولتی دارد. لذا هدف این پژوهش شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز انجام شد. روش پژوهش حاضر از نوع کیفی بود. در مرحله اول با ۱۸ نفر مصاحبه نیمه‌ساختاریافته انجام شد و در مرحله دلفی فازی ۱۴ نفر شرکت کردند. برای تحلیل داده‌ها در بخش کیفی پس از انجام مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته از تکنیک دلفی فازی جهت دستیابی به توافق گروهی بین خبرگان استفاده شد. نتایج دلفی فازی نشان داد هفت عامل فرصت سرمایه‌گذاری به ترتیب شامل شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی، پزشکی ورزشی، شرکت‌های دانش بنیان ورزشی، استارت آپ‌های ورزشی، شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی، اماکن ورزشی و گردشگری ورزشی وجود دارد. در بین فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز، بالاترین رتبه مربوط به شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی و پایین‌ترین رتبه مربوط به گردشگری ورزشی می‌باشد. در پایان، با شناسایی عوامل فرصت برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز می‌توان گفت فرصت‌های متنوعی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز وجود دارد که توجه به هر کدام می‌توان بستری مناسبی برای درآمدزایی از سوی سرمایه‌گذاران فراهم آورد.

واژگان کلیدی: استارت آپ‌های ورزشی، اقتصاد ورزش، بازارهای ورزشی، درآمدزایی.

۱. دکتری مدیریت ورزشی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران

۲. دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

* نویسنده مسئول: saeedie20@yahoo.com

مقدمه

جذابیت اقتصادی صنعت ورزش طی دهه‌های گذشته به سرعت در حال رشد است. امروزه، ورزش نه تنها یک سرگرمی فعال بلکه یک گزینه تجاری نیز محسوب می‌شود و همچنین یک حوزه کلیدی اقتصاد است که در آن کارآفرینان می‌توانند سود ثابتی کسب کنند (Saveleva, 2020). با توجه به گزارش اقتصاد جهانی در سال‌های اخیر سهم ورزش حدود دو درصد بوده است (Rharib & Azmi, 2018). ولی در کشور ایران سهم ورزش ۰/۳۸ و ۰/۳۹ درصد بوده است (Askarian et al, 2019). سرمایه‌گذاری را می‌توان یکی از ارکان اساسی اقتصاد کشورها دانست. همچنین شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری نقطه آغازین در یک سری از فعالیت‌های مرتبط با سرمایه‌گذاری می‌باشد و فرصت‌های سرمایه‌گذاری خود به خود اتفاق نمی‌افتند بلکه آنها را باید شناسایی نمود و یا اینکه آنها را به وجود آورد (Mahmoudi et al, 2013). در همین راستا، سرمایه‌گذاری در ورزش را می‌توان به دو بخش سرمایه‌گذاری بخش دولتی و سرمایه‌گذاری خصوصی تقسیم‌بندی کرد. به دلیل گستردگی و تنوع این مباحث، تمرکز تحقیق حاضر تنها بر بخش دوم یعنی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش است. سرمایه‌گذاری در ورزش هم برای بازار هدف (محل مورد نظر یا جامعه میزبان) و هم برای سرمایه‌گذار فوایدی را به همراه دارد. برای مثال، ایجاد اشتغال و ایجاد زیرساخت‌ها، تقویت هویت ملی و انسجام اجتماعی، بهبود نتایج تیم‌های ورزشی در لیگ‌ها (Mijatovic et al, 2015)، حل موانع مالی پیش روی مقامات ورزشی و همچنین دستیابی به توسعه و رشد (Farouk, 2016) از جمله فایده‌های سرمایه‌گذاری برای بازار هدف است. از طرف دیگر، سرمایه‌گذاری در ورزش نیز دارای فوایدی برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی است. به عنوان مثال، شناخته شدن فرد یا شرکت، بازگشت سرمایه و سودآوری (Ginesta et al, 2018) از جمله فواید سرمایه‌گذاری شخص یا شرکت خصوصی در ورزش است.

از آنجایی که سرمایه‌گذاری در ورزش ایران توسط بخش دولتی پیشرفت بسیار کندی داشته است لذا می‌توان با جذب سرمایه‌های بخش خصوصی در جهت هر چه پیشرفت ورزش کشور گام برداشت (Naderian & Qodousi, 2015). در این راستا، ایجاد محیطی سالم و مناسب برای سرمایه‌گذاری صاحبان صنایع و بخش خصوصی در ورزش لازم و ضروری است (Naderian & Qodousi, 2015). راه‌های مختلفی برای جذب سرمایه‌گذاری در ورزش بر شمرده شده است. یکی از راه‌های سرمایه‌گذاری در ورزش، اماکن ورزشی است (Ginesta et al, 2018). اماکن ورزشی طراحی شده برای اهداف و کارکردهای مختلف اعم از استادبوم‌های چند منظوره که اجازه تمرین چندین رشته مختلف مانند استخرهای شنا، تردمیل، زمین‌های گلف و غیره را فراهم می‌کند (Siemińska, 2020). لذا اماکن ورزشی می‌تواند درآمدزایی مناسبی برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به همراه داشته باشد. کالاهای ورزشی، یکی دیگر از شیوه‌های سرمایه‌گذاری در ورزش است (Campbell, 2011). پوشاک ورزشی (لباس و کفش ورزشی) و تجهیزات ورزشی، کالاهای ورزشی را تشکیل می‌دهند. با توجه به رشته‌های مختلف ورزشی در دنیا، تقاضا برای کالاهای ورزشی در داخل کشور و خارج کشور وجود دارد. لازم به ذکر است گردش مالی هنگفتی در بازار کالاهای ورزشی وجود دارد (Andreff & Andreff, 2009). در نتیجه، سرمایه‌گذاری در تولید کالاهای ورزشی می‌تواند سود هنگفتی نصیب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی کند.

یکی از موارد دیگر سرمایه‌گذاری در ورزش، سرمایه‌گذاری در استعداد‌های ورزشی است و یکی از عوامل موفقیت در ورزش قهرمانی استعداد ذاتی است (Nauright, 2015). در همین راستا، پرورش استعداد در آکادمی رشته‌های مختلف ورزشی صورت می‌گیرد. برای مثال، ظهور باشگاه‌های بزرگ، بازاری عظیم برای بازیکنان باعث شده است که استعدادیابان در کشورهای مختلف استعدادها را در لیگ‌های مختلف دنبال کنند. این استعدادها در بازار نقل و انتقالات خرید و فروش می‌شوند. بازار نقل و انتقالات‌ها به دو قسمت تقسیم می‌شود: بازار نقل و انتقالات داخلی و بازار نقل و انتقالات بین‌المللی. در بازار نقل و انتقالات داخلی، بازیکنان بین دو باشگاه از یک کشور خرید و فروش می‌شود در حالی که بازار نقل و انتقالات بین‌المللی بازاری است که در آن بازیکن بین دو باشگاه از دو کشور مختلف جابجا می‌شود (Emami et al, 2020). بنابراین سرمایه‌گذاری در استعداد‌های

ورزشی می‌تواند درآمد قابل توجهی برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به همراه داشته باشد. از راه‌های دیگر سرمایه‌گذاری در ورزش گردشگری ورزشی است. از این‌رو، گردشگری ورزشی پتانسیل مناسبی برای سرمایه‌گذاری در ورزش دارد. یکی راه‌های دیگر سرمایه‌گذاری در ورزش، بازار پزشکی ورزشی است. طبق گزارش مجله Fortune (2020) اندازه بازار پزشکی ورزشی تا سال ۲۰۲۶ به ۹/۸۶ میلیارد دلار پیش‌بینی شده است. علاوه بر این، افزایش تقاضا برای جراحی‌های کم‌تهاجمی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، فرصت‌های جدید فروش را برای تجزیه و تحلیل بازار پزشکی ورزشی بیشتر ایجاد می‌کند (Fortune Business, 2020). در همین راستا، Lakshmi & Narisetti (2020) بیان می‌دارند درآمد قابل توجه و رو به رشدی در بازار پزشکی ورزشی وجود دارد. لذا این بخش فرصت مناسبی برای سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش است. مکمل‌های ورزشی نیز فرصت مناسب دیگری برای سرمایه‌گذاری در ورزش محسوب می‌شود. مکمل‌های ورزشی موادی هستند که ورزشکاران در زمینه ورزش از آنها استفاده می‌کنند. با این وجود، همه آنها اثر نیروزایی ندارند. استفاده از مکمل‌ها در حال گسترش از ورزشکاران به عموم مردم است که به دنبال جلوگیری از مشکلات سلامتی و ضد پیری هستند، بازار عظیمی را برای شرکت‌های مواد غذایی و مکمل ایجاد می‌کند (Alonso & Fernandez-Garcia, 2020). بنابراین بازار مکمل‌های ورزشی ظرفیت مناسبی برای درآمدزایی بخش خصوصی در ورزش است.

از سوی دیگر، تعدادی عوامل مانند ثبات سیاسی و اجتماعی، جو اقتصادی و دوره برگشت هزینه اولیه بر تصمیمات سرمایه‌گذاری تأثیر می‌گذارد. سرمایه‌گذاران قبل از اینکه متقاعد شوند منطقه‌ای که می‌خواهند در آن سرمایه‌گذاری کنند در یک محیط مناسب برای رشد است، تصمیمی برای سرمایه‌گذاری نمی‌گیرند. علاوه بر این، آنها باید بدانند چه مدت طول می‌کشد تا بتوانند سرمایه خود را بازیابی کنند (Sheibani, 2008). از سوی دیگر، همواره فرصت‌های مختلفی برای سرمایه‌گذاری وجود دارد اما سرمایه‌گذاران به دنبال بهترین فرصت برای سرمایه‌گذاری‌اند (Mahmoudi et al, 2013). در حوزه ورزش نیز شناخت عمومی از بازار هدف و افزایش آگاهی از آن از جمله عوامل انگیزاننده برای مشارکت سرمایه‌گذار در ورزش معرفی شده است (Saveleva, 2020). به همین ترتیب، محققان داخلی نیز پیشنهاد کردند برای مشارکت سرمایه‌گذاران در صنعت ورزش، شناساندن فرصت‌های محل مورد نظر (بازارهای هدف) به آنها لازم و ضروری است (Emami et al, 2020). استان البرز جوان‌ترین استان کشور است و از لحاظ استراتژیک به خاطر اینکه این استان محل اتصال مرکز کشور به غرب و شمال کشور است، بسیار حائز اهمیت است (IRNA News, 2016). این استان در عرصه‌هایی چون ورزش همگانی و قهرمانی موفقیت‌های برجسته‌ای کسب کرده است. یکی از نمودهای بارز موفقیت ورزشی در این استان کسب ۶ سهمیه المپیک «ریو ۲۰۱۶» بود که معادل ۱۰ درصد همه سهمیه‌های ایران در این دوره از بازی‌ها محسوب می‌شد (IRNA News, 2016). بنابراین دلیل انتخاب استان البرز به عنوان جامعه آماری این است که استان البرز به دلیل نزدیکی به پایتخت کشور، داشتن فرودگاه، گمرک، آب و هوای مناسب، استعدادهای ورزشی جهانی (برای مثال، ده درصد از ورودی‌های المپیک کشور در بازی‌های المپیک ریو ۲۰۱۶ را ورزشکاران استان البرز تشکیل دادند) و فعال بودن بسیاری از رشته‌های ورزشی در استان البرز، می‌تواند فرصت‌های مناسبی را برای سرمایه‌گذاری در ورزش این استان فراهم نماید.

دلیل انتخاب موضوع سرمایه‌گذاری در ورزش به لحاظ نظری این است همانگونه که Andreff & Andreff (2009) اشاره کردند، سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش مورد غفلت واقع شده است. همچنین، تنها دو تحقیق خارجی (Campbell, 2011) و دو تحقیق داخلی (Farouk, 2016) و دو تحقیق داخلی (Khatat Nejad, 2016; Jaffrey & Hemtinejad 2021) در شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش یافت شد. اما هیچ کدام به شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش ایران به طور کلی و استان البرز به طور ویژه، نپرداخته‌اند. لذا در داخل و خارج از کشور تحقیقات اندکی در این حوزه انجام شده است و به نظر می‌رسد تحقیق حاضر این شکاف تحقیقاتی را پر خواهد کرد. به لحاظ کاربردی نیز این تحقیق می‌تواند حائز اهمیت باشد. برای مثال، می‌تواند برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان که به دنبال سرمایه‌گذاری و کارآفرینی در ورزش هستند و نیز به محققان در

بدنه تحقیقات در حوزه سرمایه‌گذاری در ورزش کمک شایسته‌ای کند. همچنین انتظار می‌رود نتایج این تحقیق برای اداره کل ورزش و جوانان استان البرز برای شناساندن ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان به سرمایه‌گذاران قابل استفاده باشد. در حقیقت، ما امیدواریم که نتایج این پژوهش برای افرادی که در اداره کل ورزش و جوانان استان البرز، دانشگاه‌ها، صنعت ورزش و سرمایه‌گذاری فعال هستند، مفید واقع شود. از سوی دیگر نیز با توجه به اینکه بخش ورزش ایران به‌طور کلی و استان البرز به‌طور ویژه از منابع دولتی ارتزاق می‌کنند و این منابع دولتی با توجه به بحران‌های متعدد در کشور مانند نوسانات بازار ارز و بحران‌های غیرقابل پیش‌بینی دیگر همچون ویروس کرونا (کووید ۱۹) دستخوش کاهش می‌شود، نیاز به درآمدهای دارد که از این وابستگی به منابع دولتی رهایی یابد؛ از این‌رو، با توجه به موارد یاد شده انجام تحقیق حاضر ضروری به نظر می‌رسد. بر این اساس، ورزش استان البرز نیز برای اینکه برای سرمایه‌گذاران جذابیت سرمایه‌گذاری داشته باشد لازم است فرصت‌های نهفته ورزشی این استان را به سرمایه‌گذاران شناساند. لذا با توجه به موارد فوق این تحقیق در تلاش برای پاسخ به این سؤال است فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز کدامند؟ پاسخگویی به این سؤال، به سرمایه‌گذاران در زمینه شناسایی فرصت‌های پیش روی آنان برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز کمک شایانی خواهد کرد.

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر از نظر نتیجه کاربردی، از نظر هدف اکتشافی و به لحاظ نوع داده‌ها از نوع کیفی بود. در این پژوهش، جامعه آماری تحقیق حاضر را رؤسای قبلی و فعلی اداره کل ورزش و جوانان استان البرز در طول پنج سال اخیر، معاونین قبلی و فعلی اداره کل ورزش و جوانان استان البرز در طول پنج سال اخیر، رؤسای قبلی و فعلی ادارات ورزش و جوانان شهرستان‌های استان البرز در طول پنج سال اخیر، اساتید مدیریت ورزشی استان البرز آگاه به موضوع سرمایه‌گذاری در ورزش، مدیر عامل شرکت‌های دانش بنیان، استارت آپ‌ها و شرکت‌های تولیدی لوازم و تجهیزات ورزشی در استان البرز تشکیل دادند. لازم به ذکر است داده‌های تحقیق حاضر در شش ماهه اول سال ۱۴۰۰ جمع‌آوری شد.

برای جمع‌آوری اطلاعات در این تحقیق، ابتدا فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز اطلاعات گردآوری شد. به دلیل اطلاعات اندک در این حوزه، مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. این نوع مصاحبه به دلیل انعطاف‌پذیری و عمیق بودن داده‌ها، برای تحقیق کیفی مناسب است (Creswell, 2018). زمان مصاحبه از ۳۰ دقیقه تا یک ساعت ۴۵ دقیقه متغیر بود. در فرآیند مصاحبه نیز سؤالات به‌ترتیبی در مصاحبه‌ها مطرح شد که از نظام منطقی برخوردار باشند. همچنین در فرآیند مصاحبه‌ها با توجه به اینکه مصاحبه‌شوندگان اجازه ضبط صوتی مصاحبه را ندادند، محقق از شیوه یادداشت برداری^۱ استفاده کرده و مفاهیم و مضامین مدنظر مصاحبه‌شونده را یادداشت و ثبت نموده است. روش نمونه‌گیری پژوهش حاضر به‌صورت هدفمند بود. در مصاحبه چهاردهم، پژوهشگران به نقطه اشباع رسید، ولی مصاحبه‌ها تا مصاحبه هیجدهم ادامه یافت. منظور از اشباع نظری، قضاوتی است که پژوهشگر بر اساس آن تصمیم می‌گیرد که نیاز به جمع‌آوری اطلاعات بیشتر وجود ندارد و اطلاعات جدیدی که به تعریف خصوصیات طبقات کمک کند، به تحقیق وارد نمی‌شود. روش تحلیل داده‌ها در این قسمت بر مبنای روش تحلیل مضمون^۲ بود. تحلیل مضمون نوعی تحلیل محتوای داده‌هاست که طبقه‌بندی بر اساس موضوعات انجام می‌شود (Mahmoudian et al., 2023; Rasekh et al., 2023). به‌منظور اطمینان از پایایی نتایج مصاحبه‌ها، پس از کدگذاری اولیه و در یک فاصله زمانی کوتاه کدگذاری‌ها مورد بازبینی قرار گرفت. همچنین از یک دکتری مدیریت ورزشی درخواست شد تا به‌عنوان همکار تحقیق (کدگذار) در تحقیق مشارکت نموده و در بازبینی کدگذاری‌ها کمک نماید. در پایان این مرحله، بعد از اصلاحات لازم، شاخص‌های پرسشنامه جهت

1. Memroing
2. Theme Analysis

استفاده از دلفی فازی برای توافق بر تعداد شاخص‌ها تهیه گردید. در این مرحله ۱۴ نفر از ۱۸ نفر مصاحبه شونده شرکت کردند. در این مرحله پرسشنامه با ۷۱ شاخص و هفت عامل (در اینجا فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز) ساخته شد. در این پژوهش روایی بیشتر روی صحت داده‌ها (روایی درونی) تأکید دارد. به عبارتی، تلاش شد که از طریق ایجاد روابط علی و حذف روابط مصنوعی، روایی درونی افزایش یابد. با تأیید یافته‌ها از سوی آنها، اطمینان بیشتری نسبت به روایی حاصل شد (Sarmad et al, 2022). در این تحقیق، با ارائه بازخورد به مصاحبه‌شوندگان و قراردادن آنان در مسیر تحقیق به طوری که بر نحوه پاسخگویی آنان تأثیر نگذار نبود، به منظور افزایش روایی درونی اقدام گردید. در ادامه و برای ساخت پرسشنامه نیز از تکنیک دلفی استفاده شد که برای تکنیک دلفی روایی آن به شایستگی اعضا پانل بستگی دارد (Abbasi Spisfani & Foruzandeh Dehkord, 2015). با توجه به اینکه در تحقیق حاضر سعی شد اعضای پانل از آگاه‌ترین افراد در حوزه فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز استفاده شود بنابراین بخش تکنیک دلفی از روایی لازم برخوردار است. لازم به ذکر است در یک راند دلفی فازی به اشباع رسید. در مصاحبه نیمه ساختار یافته، پایایی با استفاده از اشباع نظری قضاوت می‌شود. از آنجایی که در این تحقیق در مصاحبه چهاردهم، محقق به نقطه اشباع رسید، ولی مصاحبه‌ها تا مصاحبه هیجدهم ادامه یافت بنابراین در بخش مصاحبه ابزار تحقیق حاضر از پایایی کافی برخوردار است. در ادامه و برای ساخت پرسشنامه نیز از تکنیک دلفی فازی استفاده شد که برای تکنیک دلفی زمانی که تعداد گروه متخصصین بیش از ۱۳ نفر باشند ضریب پایایی بیش از ۰/۸۰ خواهد بود (Kohistani & Latifi, 2014) که با توجه به تعداد متخصصین در این پژوهش (۱۴ نفر) پایایی نیز در حد قابل قبولی است. لازم به ذکر است در مرحله دلفی فازی از نرم افزار اکسل برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.

نتایج

تعداد ۱۸ مصاحبه نیمه ساختار یافته از صاحب‌نظران حوزه فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز انجام گرفت. همانطور که در جدول یک مشاهده می‌گردد، توزیع فراوانی افراد مصاحبه‌شونده در هفت گروه رؤسای قبلی و فعلی اداره کل ورزش و جوانان استان البرز، معاونین قبلی و فعلی اداره کل ورزش و جوانان استان البرز، رؤسای قبلی و فعلی ادارات ورزش و جوانان شهرستان‌های استان البرز، اعضا هیأت علمی مدیریت ورزشی استان البرز آگاه به موضوع سرمایه‌گذاری در ورزش، مدیر عامل‌های شرکت‌های دانش بنیان فعال در حوزه ورزش استان البرز، مدیر عامل‌های شرکت‌های تولیدی لوازم و تجهیزات ورزشی در استان البرز به ترتیب ۵/۵، ۵/۵، ۵/۵، ۲۲/۲، ۴۴/۴، ۱۱/۱ و ۵/۵ درصد بود.

جدول ۱. توزیع فراوانی افراد مصاحبه شونده

Table 1. Frequency distribution of interviewees

درصد (%) Percentage	تعداد Number	افراد مصاحبه‌شونده Interviewees
5.5	1	رؤسای قبلی و فعلی اداره کل ورزش و جوانان استان البرز The previous and current heads of the General Department of Sports and Youth of Alborz province
11.1	2	معاونین قبلی و فعلی اداره کل ورزش و جوانان استان البرز Previous and current deputies of the General Directorate of Sports and Youth of Alborz province
55.8	10	رؤسای قبلی و فعلی ادارات ورزش و جوانان شهرستان‌های استان البرز Previous and current heads of sports and youth departments of the cities of Alborz province
5.5	1	اعضا هیأت علمی مدیریت ورزشی استان البرز آگاه به موضوع سرمایه‌گذاری در ورزش

The members of the sports management faculty of Alborz province are aware of the issue of investing in sports		
5.5	1	مدیر عامل‌های شرکت‌های دانش بنیان فعال در حوزه ورزش استان البرز Managing director of knowledge-based companies active in the field of sports in Alborz province
5.5	1	مدیر عامل‌های شرکت‌های استارت آپی فعال در حوزه ورزش استان البرز Managing director of start-up companies active in the field of sports in Alborz province
11.1	2	مدیر عامل‌های شرکت‌های تولیدی لوازم و تجهیزات ورزشی در استان البرز Managing director of sports equipment manufacturing companies in Alborz province
100	18	مجموع Total

یافته‌های توصیفی پژوهش نشان می‌دهد ۵/۶٪ از افراد نمونه پژوهش، زن و ۹۴/۴٪ مرد هستند. ۵/۶٪ نمونه آماری در رده سنی ۳۰ سال و کمتر، ۲۲/۲٪ در رده سنی ۳۱ تا ۴۰ سال، ۵۵/۵٪ در رده سنی ۴۱ تا ۵۰ سال و ۱۶/۷٪ در رده سنی ۵۱ سال و بالاتر قرار دارند. مدارک تحصیلی ۵/۶٪ شرکت‌کنندگان دیپلم و زیر دیپلم، ۱۶/۷٪ کارشناسی و ۷۷/۷٪ کارشناسی ارشد و بالاتر را تشکیل دادند. در پرسشنامه این پژوهش که با هدف شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز طراحی شد. هر یک از خبرگان نظر خود را درباره میزان اهمیت عوامل در فرصت‌های سرمایه‌گذاری بر اساس طیف پنج گانه لیکرت از طریق متغیرهای کلامی (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) و با رویکردی فازی ابراز کردند. متغیرهای مذکور با توجه به جدول دو، به شکل اعداد فازی مثلثی تعریف می‌شوند (Hsueh, 2013).

جدول ۲. عبارات زبانی و اعداد دلفی فازی

Table 1. Linguistic expressions and fuzzy Delphi numbers

اعداد فازی مثلثی Triangular fuzzy numbers	عبارات زبانی Linguistic expressions
(0, 0, 0.25)	خیلی کم very little
(0, 0.25, 0.5)	کم little
(0.25, 0.5, 0.75)	متوسط medium
(0.5, 0.75, 1)	زیاد Much
(0.75, 1, 1)	خیلی زیاد very much

برای استخراج شاخص‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز علاوه بر پیشینه پژوهش از روش دلفی فازی نیز استفاده شده است. در این پژوهش دلفی فازی در یک مرحله صورت گرفته است که در ادامه آورده شده است. در این مرحله، پرسشنامه‌ای شامل ۷۱ شاخص فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز در اختیار اعضای گروه خبره قرار گرفت و از آن‌ها درخواست شد، نظرشان را درباره هر معیار در قالب متغیرهای کلامی مندرج در پرسشنامه بیان کنند. پایایی این پرسشنامه برابر با ۰/۹۵ است که به وسیله آلفای کرونباخ محاسبه شد و چون بیشتر از ۰/۷۰ می‌باشد نشان از پایایی قابل قبول پرسشنامه است (Kline, 2015). نتایج اولیه از نظرات خبرگان در جدول سه آورده شده است. شایان ذکر است در این جدول شاخص‌ها بدون هیچ‌گونه اولویت‌بندی نشان داده شده است.

جدول ۳. نتایج نظرات خبرگان

Table 3. The results of expert's opinions

میزان اهمیت Significance					شاخص‌ها Indicators	مؤلفه‌ها Components
کاملاً مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم		
1	3	4	5	1	۱. تأسیس سالن چندمنظوره توپی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه باغستان کرج	اماکن ورزشی sport places
0	2	3	5	4	۲. تأسیس سالن چندمنظوره توپی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه مهرشهر کرج	
1	1	6	2	4	۳. تأسیس سالن چندمنظوره توپی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه دهقان ویلا کرج	
0	1	1	9	3	۴. تأسیس سالن چندمنظوره توپی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه کمال شهر کرج	
0	2	6	4	2	۵. تأسیس سالن چندمنظوره توپی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه مهر ویلا کرج	
0	1	2	10	1	۶. تأسیس سالن چندمنظوره توپی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه گلشهر کرج	
0	0	2	9	3	۷. تأسیس سالن ماساژ در منطقه باغستان کرج	
0	0	0	9	5	۸. تأسیس سالن ماساژ در منطقه کمال شهر کرج	
0	0	0	9	5	۹. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در منطقه مهرشهر کرج	
0	1	4	5	4	۱۰. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در منطقه هفت تیر کرج	
0	0	4	5	5	۱۱. تأسیس استخر در منطقه گلشهر کرج	
0	1	1	7	5	۱۲. تأسیس باشگاه کوهنوردی در منطقه باغستان کرج	
0	0	1	8	5	۱۳. تأسیس سالن اسکواش در منطقه عظیمیه کرج	
0	0	6	4	4	۱۴. تأسیس سالن اسکواش در منطقه گوهردشت کرج	
0	0	2	8	4	۱۵. تأسیس سالن اسکواش در منطقه مهرشهر کرج	
0	0	3	6	5	۱۶. تأسیس سالن تیراندازی در منطقه جهانشهر کرج	
0	0	3	5	6	۱۷. تأسیس سالن تیراندازی در منطقه گوهردشت کرج	
0	0	5	6	3	۱۸. تأسیس سالن تیراندازی در منطقه گلشهر کرج	
0	2	3	5	4	۱۹. احداث پیست اسکیت در منطقه گلشهر کرج	
1	1	3	5	4	۲۰. احداث استخر در خیابان‌های احری و ارم پیک فردیس	
0	0	3	8	3	۲۱. تأسیس پیست اسکیت در فلکه دوم و سوم فردیس	
0	0	0	7	7	۲۲. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در مرکز شهر فردیس	
1	0	1	8	4	۲۳. تأسیس پیست اتومبیل رانی در منطقه تنکمان نظرآباد	
0	1	1	10	2	۲۴. تأسیس باشگاه سوارکاری و چوگان در منطقه احمدآباد نظرآباد	
0	1	2	7	4	۲۵. تأسیس پیست دوی صحرانوردی در منطقه نجم آباد نظرآباد	
0	1	0	9	4	۲۶. تأسیس سالن رزمی در منطقه قاسم آباد ساوجبلاغ	
0	0	5	6	3	۱۸. تأسیس سالن تیراندازی در منطقه گلشهر کرج	
0	2	3	5	4	۱۹. احداث پیست اسکیت در منطقه گلشهر کرج	
1	1	3	5	4	۲۰. احداث استخر در خیابان‌های احری و ارم پیک فردیس	
0	0	3	8	3	۲۱. تأسیس پیست اسکیت در فلکه دوم و سوم فردیس	

ادامه جدول ۳. نتایج نظرات خبرگان

The continuation of Table 3. The results of expert's opinions

میزان اهمیت Significance					شاخص‌ها Indicators	مؤلفه‌ها Components	
کاملاً مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم			
0	0	0	7	7	۲۲. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در مرکز شهر فردیس	اماکن ورزشی sport places	
1	0	1	8	4	۲۳. تأسیس پیست اتومبیل رانی در منطقه تنکمان نظرآباد		
0	1	1	10	2	۲۴. تأسیس باشگاه سوارکاری و چوگان در منطقه احمدآباد نظرآباد		
0	1	2	7	4	۲۵. تأسیس پیست دوی صحرانوردی در منطقه نجم آباد نظرآباد		
0	1	0	9	4	۲۶. تأسیس سالن رزمی در منطقه قاسم آباد ساوجبلاغ		
0	2	4	6	2	۲۷. تأسیس سالن چندمنظوره تویی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه قاسم آباد ساوجبلاغ		
0	2	1	7	4	۲۸. تأسیس استخر در مرکز شهر هشتگرد ساوجبلاغ		
0	2	3	5	4	۲۹. تأسیس پیست اتومبیل رانی در منطقه پلنگ آباد اشتهارد		
0	1	1	8	4	۳۰. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در مرکز شهر اشتهارد		
0	0	1	10	3	۳۱. تأسیس سالن تخصصی کشتی در مرکز شهر اشتهارد		
0	0	3	8	3	۳۲. تأسیس باشگاه سوارکاری در روستای صحت آباد اشتهارد		
0	0	1	7	6	۳۳. تأسیس باشگاه کوهنوردی در منطقه بالا طالقان		
0	0	2	8	4	۳۴. احداث پیست اسکی تفریحی در منطقه بالا طالقان		
0	0	1	8	5	۳۵. تأسیس باشگاه سوارکاری در منطقه میان طالقان		
0	0	4	7	3	۳۶. تأسیس باشگاه بدنسازی در منطقه میان طالقان		
0	1	1	6	6	۳۷. تأسیس پیست دوچرخه سواری کوهستان در منطقه بالا طالقان		
0	0	0	7	7	۳۸. تأسیس کمپ ورزشی در منطقه بالا طالقان (از جویستان تا اطراف دریاچه سد طالقان)		
0	0	0	5	9	۳۹. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مناطق عظیمیه و مهرشهر کرج		پزشکی ورزشی Sports Medicine
0	0	0	6	8	۴۰. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مرکز شهر فردیس		
0	0	1	7	6	۴۱. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مرکز شهر نظرآباد		
0	0	2	6	6	۴۲. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مرکز شهر هشتگرد ساوجبلاغ		
0	0	2	6	6	۴۳. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در منطقه شیخ آباد کرج	شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی Sports goods manufacturing companies	
0	1	2	7	4	۴۴. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در منطقه مشکین دشت فردیس		
0	0	3	7	4	۴۵. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در شهرک صنعتی نظرآباد		
1	0	2	7	4	۴۶. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ		
1	0	4	5	4	۴۷. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در شهرک صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد		

ادامه جدول ۳. نتایج نظرات خبرگان

The continuation of Table 3. The results of expert's opinions

میزان اهمیت Significance					شاخص‌ها Indicators	مؤلفه‌ها Components
کاملاً مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم		
0	0	6	5	3	۴۸. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در منطقه شیخ آباد کرج	شرکت‌های دانش بنیان ورزشی Knowledge-based sports companies
1	0	6	5	2	۴۹. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در منطقه مشکین دشت فردیس	
1	0	6	5	2	۵۰. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در شهرک صنعتی نظرآباد	
1	0	5	5	3	۵۱. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ	
1	0	3	7	3	۵۲. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در شهرک های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد	
2	0	5	4	3	۵۳. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش‌های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در منطقه شیخ آباد کرج	استارت آپ‌های ورزشی Sports startups
1	1	6	3	3	۵۴. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش‌های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در منطقه مشکین دشت فردیس	
1	1	6	3	3	۵۵. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش‌های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در شهرک صنعتی نظرآباد	
1	0	6	4	3	۵۶. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش‌های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ	
1	0	5	5	3	۵۷. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش‌های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در شهرک‌های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد	
1	1	5	3	4	۵۸. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در منطقه محمد شهر کرج	شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی Sports supplement manufacturing companies
2	1	5	4	2	۵۹. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در منطقه سیمین دشت فردیس	
1	0	7	3	3	۶۰. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در شهرک صنعتی نظرآباد	
1	0	8	3	2	۶۱. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ	
2	0	7	3	2	۶۲. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در شهرک‌های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد	

ادامه جدول ۳. نتایج نظرات خبرگان

The continuation of Table 3. The results of expert's opinions

میزان اهمیت Significance					شاخص‌ها Indicators	مؤلفه‌ها Components
کاملاً مخالفم	مخالفم	نظری ندارم	موافقم	کاملاً موافقم		
0	0	2	7	5	۶۳. توسعه ورزش‌های هوایی در فرودگاه پیام کرج	گردشگری ورزشی Sport Tourism
0	0	0	7	7	۶۴. توسعه ورزش‌های زمستانی در پیست اسکی خور کرج	
0	1	1	8	4	۶۵. توسعه ورزش‌های هوایی در فرودگاه آزادی نظرآباد	
0	0	0	8	6	۶۶. توسعه ورزش‌های بیابانی در کویر نجم آباد نظرآباد	
0	2	0	7	5	۶۷. تأسیس باشگاه ورزش‌های هوایی در روستای هیو ساوجبلاغ	
0	0	0	6	8	۶۸. توسعه ورزش‌های بیابانی در منطقه پلنگ آباد اشتهارد	
0	0	1	5	8	۶۹. توسعه ورزش‌های زمستانی مانند یخ نوردی در بالاطالقان	
0	0	0	6	8	۷۰. توسعه ورزش‌های کوهنوردی در قله‌های متعدد طالقان	
0	0	0	8	6	۷۱. توسعه ورزش‌های آبی مانند قایقرانی در آب‌های خروشان و قایقرانی تفریحی در دریاچه سد طالقان	

برای فازی سازی اعداد، ابتدا بر اساس طیف جدول یک، عبارات زبانی به عدد فازی تبدیل شد. سپس براساس روابط (۱) تا (۳)، میانگین فازی از امتیازها دریافت شد و سپس توسط رابطه چهار میانگین فازی به عدد قطعی تبدیل شد.

$$a_j = \sum \frac{a_{ij}}{n} \quad (1)$$

$$b_j = \sum \frac{b_{ij}}{n} \quad (2)$$

$$c_j = \sum \frac{c_{ij}}{n} \quad (3)$$

$$Crisp = \frac{a + b + c}{3} \quad (4)$$

نتایج کلیه محاسبات فازی سازی در دلفی، در جدول چهار آورده شده است که نشان می‌دهد ۷۱ شاخص تأیید است. علت تأیید تمام شاخص‌ها میانگین بالاتر از حد متوسط یعنی ۰/۵ کسب کرده‌اند (Cheng & Lin, 2002). لذا روش دلفی در این تحقیق در دور اول پایان پذیرفت.

جدول ۴. نتایج دلفی فازی

Table 4. Fuzzy Delphi results

وضعیت Condition	میانگین قطعی Definite average	میانگین فازی Fuzzy average	شاخص‌ها Indicators	مؤلفه‌ها Components
تأیید	0.53	(0.30 0.53 0.76)	۱. تأسیس سالن چندمنظوره توپی در منطقه باغستان کرج	اماکن ورزشی sport places
تأیید	0.67	(0.44 0.69 0.87)	۲. تأسیس سالن چندمنظوره توپی در منطقه مهرشهر کرج	
تأیید	0.60	(0.39 0.62 0.80)	۳. تأسیس سالن چندمنظوره توپی در منطقه دهقان ویلا کرج	
تأیید	0.73	(0.50 0.75 0.94)	۴. تأسیس سالن چندمنظوره توپی در منطقه کمال شهر کرج	
تأیید	0.59	(0.35 0.60 0.82)	۵. تأسیس سالن چندمنظوره توپی در منطقه مهر ویلا کرج	
تأیید	0.69	(0.44 0.69 0.92)	۶. تأسیس سالن چندمنظوره توپی در منطقه گلشهر کرج	
تأیید	0.75	(0.51 0.76 0.96)	۷. تأسیس سالن ماساژ در منطقه باغستان کرج	
تأیید	0.80	(0.58 0.83 1)	۸. تأسیس سالن ماساژ در منطقه کمال شهر کرج	
تأیید	0.80	(0.58 0.83 1)	۹. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در منطقه مهرشهر کرج	
تأیید	0.69	(0.46 0.71 0.89)	۱۰. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در منطقه هفت تیر کرج	
تأیید	0.73	(0.51 0.76 0.92)	۱۱. تأسیس استخر در منطقه گلشهر کرج	
تأیید	0.75	(0.53 0.78 0.94)	۱۲. تأسیس باشگاه کوهنوردی در منطقه باغستان کرج	
تأیید	0.79	(0.57 0.82 0.98)	۱۳. تأسیس سالن اسکواش در منطقه عظیمیه کرج	
تأیید	0.69	(0.46 0.71 0.89)	۱۴. تأسیس سالن اسکواش در منطقه گوهردشت کرج	
تأیید	0.76	(0.53 0.78 0.96)	۱۵. تأسیس سالن اسکواش در منطقه مهرشهر کرج	
تأیید	0.75	(0.53 0.78 0.94)	۱۶. تأسیس سالن تیراندازی در منطقه جهانشهر کرج	
تأیید	0.76	(0.55 0.80 0.94)	۱۷. تأسیس سالن تیراندازی در منطقه گوهردشت کرج	
تأیید	0.69	(0.46 0.71 0.91)	۱۸. تأسیس سالن تیراندازی در منطقه گلشهر کرج	
تأیید	0.67	(0.44 0.69 0.87)	۱۹. احداث پیست اسکیت در منطقه گلشهر کرج	
تأیید	0.66	(0.44 0.67 0.85)	۲۰. احداث استخر در خیابان‌های احری و ارم پیک فردیس	
تأیید	0.71	(0.48 0.73 0.97)	۲۱. تأسیس پیست اسکیت در فلکه دوم و سوم فردیس	
تأیید	0.83	(0.60 0.87 1)	۲۲. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در مرکز شهر فردیس	
تأیید	0.73	(0.51 0.75 0.92)	۲۳. تأسیس پیست اتومبیل رانی در منطقه تنکمان نظرآباد	
تأیید	0.72	(0.48 0.73 0.94)	۲۴. تأسیس باشگاه سوارکاری و چوگان در منطقه احمدآباد نظرآباد	
تأیید	0.71	(0.50 0.73 0.91)	۲۵. تأسیس پیست دوی صحرانوردی در منطقه نجم آباد نظرآباد	
تأیید	0.76	(0.53 0.78 0.96)	۲۶. تأسیس سالن رزمی در منطقه قاسم آباد ساوجبلاغ	
تأیید	0.63	(0.39 0.64 0.85)	۲۷. تأسیس سالن چندمنظوره توپی در منطقه قاسم آباد ساوجبلاغ	
تأیید	0.70	(0.48 0.73 0.91)	۲۸. تأسیس استخر در مرکز شهر هشتگرد ساوجبلاغ	
تأیید	0.67	(0.44 0.69 0.87)	۲۹. تأسیس پیست اتومبیل رانی در منطقه پلنگ آباد اشتهارد	
تأیید	0.74	(0.51 0.76 0.94)	۳۰. تأسیس سالن تخصصی ژیمناستیک در مرکز شهر اشتهارد	
تأیید	0.76	(0.53 0.78 0.98)	۳۱. تأسیس سالن تخصصی کشتی در مرکز شهر اشتهارد	
تأیید	0.73	(0.50 0.75 0.94)	۳۲. تأسیس باشگاه سوارکاری در روستای صحت آباد اشتهارد	

ادامه جدول ۴. نتایج دلفی فازی

The continuation of Table 4. Fuzzy Delphi results

وضعیت Condition	میانگین قطعی Definite average	میانگین فازی Fuzzy average	شاخص‌ها Indicators	مؤلفه‌ها Components
تأیید	0.80	(0.58, 0.83, 0.98)	۳۳. تأسیس باشگاه کوهنوردی در منطقه بالا طالقان	اماکن ورزشی sport places
تأیید	0.76	(0.53, 0.78, 0.96)	۳۴. احداث پیست اسکی تفریحی در منطقه بالا طالقان	
تأیید	0.79	(0.57, 0.82, 0.98)	۳۵. تأسیس باشگاه سوارکاری در منطقه میان طالقان	
تأیید	0.76	(0.48, 0.73, 0.92)	۳۶. تأسیس باشگاه بدنسازی در منطقه میان طالقان	
تأیید	0.76	(0.55, 0.80, 0.94)	۳۷. تأسیس پیست دوچرخه سواری کوهستان در منطقه بالا طالقان	
تأیید	0.79	(0.62, 0.87, 1)	۳۸. تأسیس کمپ ورزشی در منطقه بالا طالقان	
تأیید	0.81	(0.66, 0.91, 1)	۳۹. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مناطق عظیمیه و مهرشهر کرج	پزشکی ورزشی Sports Medicine
تأیید	0.83	(0.64, 0.89, 1)	۴۰. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مرکز شهر فردیس	
تأیید	0.84	(0.58, 0.83, 0.98)	۴۱. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مرکز شهر نظرآباد	
تأیید	0.85	(0.57, 0.82, 0.96)	۴۲. راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی برای ارائه خدمات درمانی تخصصی به ورزشکاران در مرکز شهر هشتگرد ساوجبلاغ	
تأیید	0.85	(0.57, 0.82, 0.96)	۴۳. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در منطقه شیخ آباد کرج	
تأیید	0.85	(0.48, 0.73, 0.92)	۴۴. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در منطقه مشکین دشت فردیس	
تأیید	0.84	(0.51, 0.76, 0.94)	۴۵. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در شهرک صنعتی نظرآباد	شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی Sports goods manufacturin g companies
تأیید	0.84	(0.50, 0.73, 0.91)	۴۶. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ	
تأیید	0.82	(0.46, 0.69, 0.87)	۴۷. تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در شهرک صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد	
تأیید	0.80	(0.44, 0.69, 0.89)	۴۸. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در منطقه شیخ آباد کرج	
تأیید	0.79	(0.39, 0.62, 0.83)	۴۹. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در منطقه مشکین دشت فردیس	شرکت‌های دانش بنیان ورزشی Knowledge- based sports companies
تأیید	0.79	(0.41, 0.64, 0.85)	۵۰. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در شهرک صنعتی نظرآباد	
تأیید	0.78	(0.42, 0.66, 0.85)	۵۱. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحریک الکتریکی عضله (EMS) در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ	

تأیید	0.78	(0.46, 0.69, 0.89)	۵۲. تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن (Body Composition)، تحرک الکتریکی عضله (EMS) در شهرک های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد
-------	------	--------------------	--

ادامه جدول ۴. نتایج دلفی فازی

The continuation of Table 4. Fuzzy Delphi results

مؤلفه‌ها Components	شاخص‌ها Indicators	میانگین فازی Fuzzy average	میانگین قطعی Definite average	وضعیت Condition
استارت آپ‌های ورزشی Sports startups	۵۳. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در منطقه شیخ آباد کرج	(0.39, 0.60, 0.80)	0.78	تأیید
	۵۴. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در منطقه مشکین دشت فردیس	(0.37, 0.60, 0.80)	0.78	تأیید
	۵۵. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در شهرک صنعتی نظرآباد	(0.37, 0.60, 0.81)	0.78	تأیید
	۵۶. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ	(0.41, 0.64, 0.83)	0.75	تأیید
	۵۷. تأسیس استارت آپ مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش های الکترونیکی، برنامه تغذیه ورزشی و تمرینی در شهرک های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد	(0.42, 0.66, 0.85)	0.72	تأیید
شرکت‌های تولیدی مکمل های ورزشی Sports supplement manufacturing companies	۵۸. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در منطقه محمد شهر کرج	(0.41, 0.64, 0.89)	0.71	تأیید
	۵۹. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در منطقه سیمین دشت فردیس	(0.33, 0.55, 0.76)	0.72	تأیید
	۶۰. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در شهرک صنعتی نظرآباد	(0.39, 0.62, 0.82)	0.73	تأیید
	۶۱. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ	(0.35, 0.58, 0.80)	0.74	تأیید
	۶۲. تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در شهرک های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد	(0.33, 0.55, 0.82)	0.73	تأیید
گردشگری ورزشی Sport Tourism	۶۳. توسعه ورزش‌های هوایی در فرودگاه پیام کرج	(0.55, 0.80, 0.96)	0.72	تأیید
	۶۴. توسعه ورزش‌های زمستانی در پیست اسکی خور کرج	(0.62, 0.87, 1)	0.71	تأیید
	۶۵. توسعه ورزش‌های هوایی در فرودگاه آزادی نظرآباد	(0.51, 0.76, 0.94)	0.70	تأیید
	۶۶. توسعه ورزش‌های بیابانی در کویر نجم آباد نظرآباد	(0.60, 0.85, 1)	0.69	تأیید
	۶۷. تأسیس باشگاه ورزش‌های هوایی در روستای هیو ساوجبلاغ	(0.51, 0.76, 0.92)	0.67	تأیید
	۶۸. توسعه ورزش‌های بیابانی در منطقه پلنگ آباد اشتهارد	(0.64, 0.89, 1)	0.67	تأیید
	۶۹. توسعه ورزش‌های زمستانی مانند یخ نوردی در بالاظالقان	(0.62, 0.87, 0.98)	0.67	تأیید
	۷۰. توسعه ورزش‌های کوهنوردی در قله های متعدد طالقان	(0.64, 0.89, 1)	0.67	تأیید
	۷۱. توسعه ورزش‌های آبی مانند قایقرانی در آب های خروشان و قایقرانی تفریحی در دریاچه سد طالقان	(0.60, 0.85, 1)	0.66	تأیید

در این بخش با میانگین‌گیری از امتیازات شاخص‌های هر عامل، امتیاز نهایی آن عامل به دست آمد و بر اساس آن رتبه‌بندی انجام شد (جدول ۵). بالاترین میانگین رتبه مربوط به عامل شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی (۰/۸۴) و پایین‌ترین رتبه مربوط به عامل گردشگری ورزشی (۰/۶۸) است.

جدول ۵. میانگین و رتبه عوامل
Table 5. Average and rank of components

رتبه Rank	میانگین Average	عوامل Components
6	0.722	اماکن ورزشی / sport places
2	0.83	پزشکی ورزشی / Sports Medicine
1	0.84	شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی / Sports goods manufacturing companies
3	0.78	شرکت‌های دانش بنیان ورزشی / Knowledge-based sports companies
4	0.76	استارت آپ‌های ورزشی / Sports startups
5	0.726	شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی / Sports supplement manufacturing companies
7	0.68	گردشگری ورزشی / Sport Tourism

بحث و نتیجه‌گیری

توجه به مبحث سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز برای توسعه بخش سلامت، ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای این استان بیش از پیش اهمیت دارد. با این توصیف، این پژوهش با هدف شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز انجام شد. یافته‌های پژوهش حاضر به شناسایی و رتبه‌بندی هفت فرصت شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی، پزشکی ورزشی، شرکت‌های دانش بنیان ورزشی، استارت آپ‌های ورزشی، شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی، اماکن ورزشی و گردشگری ورزشی برای سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز منجر شد. این یافته‌ها با نتایج Farouk (2019) و Noble (2019) در مؤلفه اماکن ورزشی؛ با نتایج Khatat Nejad (2016)، Farouk (2019)، Jæger (2019) و Martín-González (2019) et al (2021) در مؤلفه گردشگری ورزشی؛ با نتایج Campbell (2011) در مؤلفه شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی؛ با نتایج Mayol (2012) و Alonso & Fernandez-Garcia (2020) در مؤلفه شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی؛ با نتایج Deloitte (2017) و Ratten & Thompson (2020) در مؤلفه استارت آپ‌های ورزشی و با نتایج Lakshmi & Narisetti (2020) در پزشکی ورزشی همخوانی دارد. از طرفی دیگر با بخشی از نتایج Campbell (2011) و Farouk (2019) مبنی بر اینکه سایر فرصت‌های سرمایه‌گذاری از قبیل رویدادهای ورزشی، بازاریابی ورزشی، راه‌اندازی کانال‌های ورزشی، حمایت مالی ورزشی در حوزه ورزش وجود دارد، ناهمخوان است.

بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد «شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی» یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز است. این یافته با یافته‌های Campbell (2011) همخوانی دارد. زیرا، Campbell (2011) از شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی به‌عنوان یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بازار ورزشی کشور قطر یاد می‌کند. کالاهای ورزشی یکی از مهم‌ترین بخش‌های صنعت ورزش است که گاهی اوقات در بسیاری از مقالات و نظرات در رسانه‌های جمعی به عنوان یک صنعت کالاهای ورزشی ظاهر می‌شود. در خط تولید صدها کالای مختلف ورزشی از میز تنیس روی میز تا انواع راکت‌ها، اسلحه‌های ورزشی، کفش‌های ورزشی و لباس تا تجهیزات ماهیگیری، بسیاری از تولیدات معروف در سراسر جهان نقش دارند. چنانکه از یافته‌های پژوهش برمی‌آید پنج فرصت از قبیل تأسیس شرکت‌های تولیدکننده لوازم و تجهیزات مختلف ورزشی در منطقه شیخ آباد کرج، منطقه مشکین دشت فردیس، شهرک صنعتی نظرآباد، شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ و شهرک‌های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتها در این مؤلفه شناسایی شدند. در همین راستا، Nauright (2015) اظهار داشت شرکت‌های بزرگ لوازم و تجهیزات ورزشی در کشورهای توسعه یافته به جهان سوم روی آورده‌اند، زیرا یک منبع بی‌پایان از نیروی کار ارزان و سیاست‌های تجاری که مشوق‌های مالی را برای شرکت‌ها فراهم می‌کند. از این‌رو، کالاهای ورزشی می‌توانند منبع مناسب دیگری برای سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز و کسب سود توسط آنان باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر نشان داد «پزشکی ورزشی» یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز است. چنانکه از یافته‌های پژوهش برمی‌آید چهار فرصت از قبیل راه‌اندازی کلینیک تخصصی پزشکی ورزشی در مناطق عظیمیه و مهرشهر کرج، در مرکز شهر فردیس، در مرکز شهر نظرآباد و مرکز شهر هشتگرد ساوجبلاغ در این مؤلفه شناسایی شدند. پزشکی ورزشی شاخه‌ای از پزشکی است که به آمادگی جسمانی، درمان و پیشگیری از آسیب‌های ناشی از فعالیت‌های ورزشی می‌پردازد. این یک زمینه مراقبت‌های بهداشتی با رشد سریع است، زیرا پرسنل مراقبت‌های بهداشتی که در پزشکی ورزشی تخصص دارند به همه افراد، نه فقط به ورزشکاران، کمک می‌کنند (Lakshmi & Narisetti, 2020). طبق گزارش مجله Fortune Business (2020) اندازه بازار پزشکی ورزشی تا سال ۲۰۲۶ به ۹/۸۶ میلیارد دلار پیش‌بینی شده است (Fortune Business, 2020) با توجه به این شواهد، علی‌رغم فقدان پژوهش‌های همخوان یا ناهمخوان با پژوهش حاضر، یافته این پژوهش منطقی به نظر می‌رسد؛ زیرا درآمد مناسبی در این حوزه نهفته است. بنابراین برای ارائه خدمات به ورزشکاران و سایر افراد که در ورزش دچار آسیب می‌شود احداث کلینیک‌های ورزشی در مراکز پیشنهادی می‌تواند پاسخگوی نیازهای درمانی ورزشکاران و سایر افراد آسیب دیده در حوزه ورزش باشد و از این طریق می‌توان انتظار داشت درآمد مناسبی عاید سرمایه‌گذار کلینیک‌های ورزشی شود. «شرکت‌های دانش بنیان ورزشی» به عنوان یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز شناسایی شد. چنانکه از یافته‌های پژوهش برمی‌آید پنج فرصت از قبیل تأسیس شرکت‌های دانش بنیان در ساخت تجهیزات هوشمند ورزشی مانند ترکیب بدن و تحریک الکتریکی عضله در منطقه شیخ آباد کرج، منطقه مشکین دشت فردیس، شهرک صنعتی نظرآباد، شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ و شهرک‌های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتباه در این مؤلفه شناسایی شدند. شرکت دانش بنیان شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی پژوهش و توسعه (شامل طراحی تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده بالا تشکیل می‌شود (Khanumradi et al, 2019). بنابراین هر گونه استفاده از فناوری‌های برتر در حوزه ورزش در حیطه فعالیت شرکت‌های دانش بنیان قرار می‌گیرد. صنعت تجهیزات ورزشی با فناوری‌های برتر با سرعت بسیار بالایی در حال رشد است. پیش‌بینی می‌شود تعداد دستگاه‌های پوشیدنی در سراسر جهان از ۳۲۵ میلیون دستگاه در سال ۲۰۱۶ به بیش از ۸۳۰ دستگاه در سال ۲۰۲۰ افزایش یابد. پیش‌بینی این است بخش پوشاک هوشمند تا سال ۲۰۲۰ حدود ۳۴ میلیارد دلار ارزش داشته باشد (Lamkin, 2016). همچنین، انتظار می‌رود بازار منسوجات و پارچه‌های هوشمند ورزشی تا سال ۲۰۲۴ به ۹/۳ میلیارد دلار برسد (Grand View Research, 2015). علی‌رغم وجود تحقیقات همخوان و ناهمخوان، با توجه به این شواهد، فرصتی سودآور برای سرمایه‌گذاران در حوزه دانش بنیان ورزشی در استان البرز فراهم است تا درآمد قابل توجهی از این حوزه به دست آورند. در همین راستا، می‌توان به سرمایه‌گذاران در حوزه دانش بنیان ورزشی در استان البرز پیشنهاد داد از ظرفیت دانشجویان و فارغ التحصیلان جوان، با استعداد و کم‌هزینه در رشته مهندسی ورزش دانشگاه امیرکبیر برای ساخت تجهیزات ورزشی هوشمند و سایر فناوری‌های نوین در تأسیس و توسعه شرکت‌های دانش بنیان ورزشی بهره‌مند شوند.

یافته دیگر پژوهش حاضر «استارت آپ‌های ورزشی» را به عنوان یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز شناسایی کرد. این یافته با یافته‌های Deloitte (2017) و Ratten & Thompson (2020) همخوانی دارد. در همین راستا، Ratten & Thompson (2020) استارت آپ‌های ورزشی دیجیتال را به عنوان یکی از راه‌های کارفرینی در صنعت ورزش معرفی می‌کنند که فرصت مناسبی برای کسب و کار ایجاد می‌کند. استارت آپ‌ها شرکت‌های تازه تأسیس یا کارآفرین هستند که در مرحله تحقیق و توسعه بازار می‌باشند. آنها معمولاً و نه لزوماً با تکنولوژی سطح بالا مرتبط هستند، زیرا محصولات استارت آپ‌ها اغلب نرم‌افزاری است که به راحتی تولید و تکثیر می‌شوند (Tari & Parhalem, 2020). چنانکه از یافته‌های پژوهش برمی‌آید پنج فرصت از قبیل راه‌اندازی استارت آپ‌های ورزشی مانند پوشیدنی‌ها، حسگرها، ورزش‌های الکترونیکی، برنامه تغذیه

ورزشی و تمرینی در منطقه شیخ آباد کرج، منطقه مشکین دشت فردیس، شهرک صنعتی نظرآباد، شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ و شهرک‌های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد در این مؤلفه شناسایی شدند. در همین راستا سهم استارت آپ‌های ورزشی در صنعت جهانی ورزش حدود پنج میلیارد دلار است (Deloitte, 2017). لذا این شاهد نشان نیز می‌دهد هر استارت آپ ورزشی که از امروز توسط سرمایه‌گذاران ورزشی در استان البرز شروع می‌شود، احتمالاً سود قابل توجهی در آینده خواهد داشت. لازم به ذکر است اگرچه راه‌اندازی استارت آپ‌های ورزشی در مناطق استان البرز پیشنهاد شده است اما به دلیل فراگیر بودن ورزش در اقصی نقاط جهان، سرمایه‌گذاران استارت آپ‌های ورزشی می‌توانند محصولات تولیدی خود را علاوه بر بازارهای داخلی به سایر بازارهای جهانی نیز ارسال کنند.

«شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی» به‌عنوان یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز شناسایی شد. این یافته با یافته‌های Mayol (2012) و Alonso & Fernandez-Garcia (2020) همخوان است. چنانکه از یافته‌های پژوهش برمی‌آید پنج فرصت از قبیل تأسیس شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی در منطقه محمدشهر کرج، منطقه سیمین دشت فردیس، شهرک صنعتی نظرآباد، شهرک صنعتی هشتگرد ساوجبلاغ و شهرک‌های صنعتی کوثر و امید البرز دو اشتهارد در این مؤلفه شناسایی شدند. مکمل‌های ورزشی وسیله‌ای مناسب و کاربردی برای برآوردن نیازهای مغذی شناخته شده برای بهینه‌سازی تمرینات روزانه یا عملکرد در مسابقات ورزشی است (Burke et al., 2006). از یک سو استفاده از مکمل‌ها در حال گسترش از ورزشکاران به عموم مردم است که به دنبال جلوگیری از مشکلات سلامتی و ضد پیری هستند، هر دو با تقویت صنعت غذا، بازار عظیمی را برای شرکت‌های مواد غذایی و مکمل ایجاد می‌کند (Alonso & Fernandez-Garcia, 2020). از سوی دیگر، برای نمونه بازار تغذیه ورزشی آمریکا یک بازار ۴/۷ میلیارد دلاری است (Mayol, 2012). با توجه به یافته‌های فوق و شواهد مذکور، تأسیس و راه‌اندازی شرکت‌های تولیدی مکمل‌های ورزشی نیز می‌تواند منبع درآمدی مناسب برای سرمایه‌گذاران در ورزش استان البرز باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر «اماکن ورزشی» را به‌عنوان یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز شناسایی کرد. این یافته با نتایج Farouk (2019) و Noble (2019) همخوانی دارد. در همین راستا، Campbell (2011) از شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی به‌عنوان یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بازار ورزشی کشور قطر یاد می‌کند. همچنین، Farouk (2019) اماکن ورزشی را به‌عنوان یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش کشور عمان معرفی می‌کند. علاوه بر این، Noble (2019) بر اهمیت نقش سرمایه‌گذاری پایدار در اماکنات ورزشی برای تولید ثروت تأکید می‌کند. اماکن ورزشی را می‌توان به‌عنوان «مجموعه‌ای مستقل، فشرده از اماکن میدانی و ساختمان‌های مورد نظر برای اهداف ورزشی» تعریف کرد (Siemińska, 2020). اماکن ورزشی به پیشرفت ورزشکاران کلاس جهانی کمک و همچنین انگیزه‌ای را برای جوانان ملت فراهم می‌کند تا به‌طور فعال به ورزش بپردازند و فرهنگ ورزشی را بسازند (Goenka & Kalra, 2019). چنانکه از یافته‌های پژوهش برمی‌آید ۳۸ فرصت از قبیل تأسیس سالن چندمنظوره توبی (هندبال، بسکتبال، والیبال، فوتسال) در منطقه باغستان کرج، تأسیس سالن ماساژ در منطقه کمال شهر کرج، احداث استخر در خیابان‌های احری و ارم پیک فردیس، تأسیس پیست اتومبیلرانی در منطقه تنکمان نظرآباد، تأسیس سالن رزمی در منطقه قاسم آباد ساوجبلاغ، تأسیس باشگاه سوارکاری در روستای صحت آباد اشتهارد، تأسیس کمپ ورزشی در منطقه بالا طالقان و ... در این مؤلفه شناسایی شدند. همانگونه که از لحاظ تعداد فرصت‌های سرمایه‌گذاری ورزشی مشخص است (۳۸ فرصت)، مؤلفه فرصت اماکن ورزشی بیشترین ظرفیت برای سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز را به خود اختصاص داده است؛ بیشترین تعداد فرصت برای سرمایه‌گذاری در این حوزه قرار دارد.

یافته دیگر پژوهش حاضر «گردشگری ورزشی» به‌عنوان یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز شناسایی شد. این یافته با یافته‌های Khatat Nejad (2016)، Farouk (2019)، Jæger (2019) و Martín-González et al (2021) همخوانی دارد. در همین راستا، Khatat Nejad (2016) ورزش‌های آبی را به‌عنوان یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه

گردشگری ورزشی استان تهران معرفی می‌کند. همچنین، Farouk (2019)، از گردشگری ورزشی به‌عنوان یکی دیگر از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش کشور عمان یاد می‌کند. علاوه بر این، Jæger (2019) از راه‌اندازی رویداد زمستانی برای توسعه فعال فنلاند به‌عنوان مقصد گردشگری زمستانی یاد می‌کند. همچنین، Martín-González et al (2021) سواحل استرند، تیبیل ویو و سرفر کورنر در شهر کیپ تون آفریقای جنوبی را به‌عنوان جاذبه‌های این شهر برای جذب گردشگر ورزشی معرفی می‌کند. گردشگری ورزشی به سفر افراد به مقاصد برای شرکت در مسابقات ورزشی، تورهای ورزشگاه، رویدادهای مشارکت جمعی، تورهای گروهی، نمایشگاه‌ها و رویدادهای ورزشی و غیره اشاره دارد (Kapur, 2018). گردشگری به‌عنوان یک ستون اساسی برای متنوع‌سازی اقتصاد محلی و همچنین برندسازی شهر برای جذب سرمایه‌گذاری بین‌المللی جدید شناخته شده است (Martín-González et al, 2021). چنانکه از یافته‌های پژوهش برمی‌آید نه فرصت از قبیل توسعه ورزش‌های هوایی در فرودگاه پیام کرج، توسعه ورزش‌های زمستانی در پیست اسکی خور کرج، توسعه ورزش‌های هوایی در فرودگاه آزادی نظرآباد، توسعه ورزش‌های بیابانی در کویر نجم آباد نظرآباد، تأسیس باشگاه ورزش‌های هوایی در روستای هیو ساوجبلاغ، توسعه ورزش‌های بیابانی در منطقه پلنگ آباد اشتهارد، توسعه ورزش‌های زمستانی مانند یخ نوردی در بالاطالقان، توسعه ورزش‌های کوهنوردی در قله‌های متعدد طالقان، توسعه ورزش‌های آبی مانند قایقرانی در آب‌های خروشان و قایقرانی تفریحی در دریاچه سد طالقان در این مؤلفه شناسایی شد. با توجه این یافته‌ها می‌توان گفت در تمامی شهرهای استان البرز پتانسیل بالایی در گردشگری ورزشی برای جذب سرمایه‌گذاری وجود دارد. لذا سرمایه‌گذاران محلی و ملی می‌توانند از این ظرفیت‌ها برای سرمایه‌گذاری بهره ببرند.

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش این است که در بین فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز، بالاترین رتبه مربوط به شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی و پایین‌ترین رتبه مربوط به گردشگری ورزشی می‌باشد. با توجه به فضای زیاد استان البرز و نزدیکی آن به پایتخت و تقاضای زیاد صادرات لوازم ورزشی به کل کشور و خارج از کشور منجر به بیشترین تمایل به سرمایه‌گذاری در شرکت‌های تولیدی کالاهای ورزشی شده است. در حالی که پراکندگی و بازدهی مالی ناکافی گردشگری ورزشی استان البرز منجر به کمترین تمایل به سرمایه‌گذاری در این بخش شده است. در پایان با شناسایی هفت عامل و ۷۱ شاخص برای فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان البرز می‌توان گفت فرصت‌های متنوعی برای سرمایه‌گذاری در ورزش استان البرز وجود دارد که توجه به هر کدام از می‌توان بستری مناسبی برای درآمدزایی از سوی سرمایه‌گذاران ورزشی فراهم آورد.

منابع

- Abbasi Spisfani, H., & Foruzandeh Dehkordi, L. (2015). Designing a comprehensive model of academic research commercialization with Delphi approach. *Business Journal*, 75, 139-170 [Persian].
- Alonso, M. R., & Fernández-García, B. (2020). Evolution of the use of sports supplements. *PharmaNutrition*, 14, 100239.
- Andreff, M., & Andreff, W. (2009). Global trade in sports goods: International specialisation of major trading countries. *European Sport Management Quarterly*, 9(3), 259-294.
- Askarian, F., Ganj Khanlou, J., & Tahmasabi, F. (2019). The effect of private sector investment in sports goods manufacturing workshops on Iran's gross domestic product. *Sports Management Studies*, 54, 51-70.
- Burke, L., Cort, M., Cox, G., Crawford, R., Desbrow, B., Farthing, L., & Warnes, O. (2006). Supplements and sports foods. *Clinical sports nutrition*, 3, 485-580.
- Campbell, R. (2011). Staging globalization for national projects: Global sport markets and elite athletic transnational labour in Qatar. *International review for the sociology of sport*, 46(1), 45-60.

- Cheng, C. H., & Lin, Y. (2002). Evaluating the best main battle tank using fuzzy decision theory with linguistic criteria evaluation. *European journal of operational research*, 142(1), 174-186.
- Creswell, J. W. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Washington DC: SAGE Publications Inc, 106-110.
- Deloitte. (2017). Sports Tech Innovation in the Start-up Nation. *Manchester, UK*, 1-75.
- Emami, A., Emami, F., & Afshari, M. (2020). "Paradigm model of investment development in sports. *Journal of Sport Management (Movement)*, 12(3), 759-788 [Persian].
- Farouk, A. (2019). Areas of investment in Omani Sport. *Malaysian Journal of Public Health Medicine*, 19 (2), 1-13.
- Fortune Business Insights. (2020). *Sports Medicine Market Size Worth USD 9.86 Billion by 2026, With 5.8% CAGR | Global Market Share, Trends, Growth, Analysis Report*. Retrieved from <https://www.fortunebusinessinsights.com/sports-medicine-market-102034>.
- Ginesta, X., Sellas, T., & Canal, M. (2018). Chinese Investments in Spanish Football: A Case Study of RCD Espanyol New Management Trends after Rastar Purchase. *Communication & Sport*, 7 (7), 1-18.
- Goenka, B. K., & Kalra, R. (2019). Sports infrastructure: Transforming the Indian sports ecosystem. *PwC Indian, ASSOCHAM*, 1-21.
- Grand View Research. (2015). *Smart Textiles/Fabrics Market Worth \$9.3 Billion by 2024*. Retrieved 2018 August 13, Retrieved from <https://www.grandviewresearch.com>
- Hsueh, S. L. (2013). A fuzzy logic enhanced environmental protection education model for policies decision support in green community development. *The Scientific World Journal*, 1-8.
- IRNA News Agency. (2016). *Alborz; The province is a crossroads of opportunities and challenges*. <https://www.irna.ir/news/82310647/> [Persian].
- Jæger, K. (2020). Event start-ups as catalysts for place, sport and tourism development: Moment scapes and geographical considerations. *Sport in Society*, 23(1), 40-55.
- Jaffrey, Parisa; Hemtinejad, Mehr Ali. (2021). Identifying the mental patterns of experts regarding the obstacles of attracting investors in professional sports in Iran. *Contemporary researches in sports management*. 11(22), 99-112 [Persian].
- Kapur, R. (2018). *The significance of sports tourism*. Prieiga per internetą: https://www.researchgate.net/publication/328412942_The_Significance_of_Sports_Tourism, 1-14.
- Khanumradi, S., Sajjadi, S. N., & Zardashtian, Sh. (2019). Establishing a knowledge-based company in the field of sports science: a model with a mixed approach. *Applied research in sports management*, 8(3), 113-128 [Persian].
- Khatat Nejad, H. (2016). *Identifying and prioritizing investment and entrepreneurship opportunities in the field of tourism in Tehran province*. The First National Conference on Developments in Sports Sciences in the Field of Health, Prevention and Heroism, Imam Khomeini International University, Qazvin, 1-8 [Persian].
- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York: Guilford publications, 1-492.
- Kohestani, H., & Latifi, S. (2014). Identifying and prioritizing strategies to strengthen livestock cooperatives using the Delphi technique (case study of Hamadan province). *Animal Science Research (Agricultural Knowledge)*, 24(4), 39-50 [Persian].
- Lakshmi, B., & Narisetti, S. (2020). Sports medicine market – growth factors and forecasts. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 7(1), 117–128.
- Lamkin, P. (2016). *Wearable tech market to be worth \$34 billion by 2020*. Forbes, 17. Retrieved from <https://www.forbes.com>.
- Mahmoudi, V., Salari, M., & Imam Dost, M. (2013). Investigating and comparing investment opportunities in short-term, medium-term and long-term periods in Iran. *Economic Research and Policy Quarterly*, 65, 83-104 [Persian].

- Mahmoudian, A., Sadeqi Broujerdi, S., & J Baker, B. (2023). Identifying the factors threatening the team identity of the fans of the Iranian national football team. *Sport Management Journal*, 15(3), 250-232. [Persian].
- Martín-González, R., Swart, K., & Luque-Gil, A. M. (2021). Tourism competitiveness and sustainability indicators in the context of surf tourism: The case of Cape Town. *Sustainability*, 13(13), 1-22.
- Mayol Reig, R. (2012). *The US Market Introduction of an European Sports Nutrition Brand*. Final Project, Illinois Institute of Technology, 1-48.
- Mijatovic, P., Pavlovic, V. N., & Milačić, L. (2015). Effect of investment on financial and sports results. *Industrija*, 43 (2), 145-163.
- Naderian, M., & Qodousi, N. (2015). Identifying bottlenecks in private sector investment in the production of sports equipment. *Applied Research in Sports Management*, 3 (4), 63-73 [Persian].
- Nauright, J. (2015). Beyond the sport-media-tourism complex: an agenda for transforming sport. *Journal of the International Council of Sport Science and Physical Education*, 68 (5), 13-19.
- Noble, G. (2019). Sustainable Investing in Community Sporting Facilities. In Sustainable Real Estate. *Palgrave Macmillan, Cham*, 379-402.
- Ratten, V., & Thompson, A. J. (2020). Digital sport entrepreneurial ecosystems. *Thunderbird International Business Review*, 62(5), 565-578.
- Rasekh, N., Jafari, S., Dastoom, S., Mahmoudian, A., & Karimi, N. (2023). Identifying and Explaining the Dimensions of Abuse in Sports (A Study of Iran's National Athletes). *Human Resource Management in Sports*, 10(2), 327-350. [Persian].
- Rharib, A., & Azmi, A. (2018). Investment in the Sports Sector: Is Legislation a Bottleneck?. In 6th International OFEL Conference on Governance, Management and Entrepreneurship. New Business Models and Institutional Entrepreneurs: Leading Disruptive Change. *Conference Paper, Governance Research and Development Centre (CIRU)*, Zagreb, Croatia, April 13th-14th, (pp. 142-148).
- Sarmad, Z., Bazargan, A., & Hijazi, A. (2022). *The book of research methods in behavioral sciences*, Tehran: Ageh Publications, 1-406 [Persian].
- Saveleva, O. V. (2020). Specific Features of Investing In the Sports Industry. In *18th International Scientific Conference Problems of Enterprise Development: Theory and Practicem*, Belgrade, Serbia, November 18th – 20th, (pp. 856-860).
- Sheibani, G. N. E. T. (2008). How to attract foreign direct investment to invest in housing in Libya. *University of Salford (United Kingdom)*, 1-250.
- Siemińska, E. (2020). Specificity of investing on the sports real estate market. *Journal of Physical Education and Sport*, 20 (2), 1156-1164.
- Tari, Gh, & Parhalem, H. (2020). Structural model of factors affecting the survival and growth of start-ups in Iran. *Executive management research paper*, 12(23), 315-341 [Persian].
- Zhang, J. J., Kim, E., Marstromartino, B., Qian, T. Y., & Nauright, J. (2018). The sport industry in growing economies: critical issues and challenges. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*, 19 (2), 110-126.

